

Sygn. Akt XVII AmE 235/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSR (del.) Jolanta Stasińska**

Protokolant: protokolant sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. Z.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania P. Z. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 kwietnia 2018 roku, Nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że w miejsce kary pieniężnej w kwocie 10.000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) nakłada na P. Z. karę pieniężną w wysokości 1.000,00 zł (jeden tysiąc złotych),
2. oddala odwołanie w pozostałej części,
3. odstępuje od obciążania P. Z. kosztami procesu na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

SSR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 235/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 5 kwietnia 2018 r., Nr (...), na podstawie art. 168 pkt 11 i art. 170 ust. 4 pkt 1 oraz art. 169 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1148, 1213) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.), w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.); po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcy - Panu P. Z. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „(...)” z siedzibą w miejscowości S. (...) ((...)-(...) S.), posiadającemu nr NIP: (...), orzekł:

1. że Przedsiębiorca - Pan P. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „(...)” z siedzibą w miejscowości S. (...) ((...)-(...) S.), posiadający nr NIP: (...) - naruszył art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, w ten sposób, iż nie przedłożył Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki w terminie 30 dni od zakończenia III (trzeciego) kwartału 2016 r. sprawozdania kwartalnego, zawierającego informacje wymienione w art. 9 ust. 1 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii - za III (trzeci) kwartał 2016 r.;

2. za działanie opisane w pkt 1 wymierzył Przedsiębiorcy - Panu P. Z. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „(...)” z siedzibą w miejscowości S. (...) ((...)-(...) S.), karę pieniężną w wysokości 10.000,00 złotych.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył P. Z. zaskarżając ją w całości i wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji:

1) naruszenie art. 174 ustawy o odnawialnych źródłach energii poprzez jego pominięcie oraz wymierzenie mu kary pieniężnej w maksymalnej możliwej wysokości, w sytuacji gdy zakres prowadzonej przez niego działalności jest niewielki, produkowana przez małą elektrownię ilość energii elektrycznej jest znikoma, zaś dane o jakich mowa w art. 9 ust. 1 pkt 5 przekazywane Prezesowi URE w żadnym nawet stopniu nie wpływają na obowiązki Urzędu Regulacji Energetyki, co świadczy jednoznacznie o niewielkim stopniu dokonanego naruszenia, oraz braku uzyskania przez powoda jakiegokolwiek korzyści majątkowej z tego tytułu, powód wskazał też, że w najbliższym możliwym terminie dopełnił również obowiązku złożenia sprawozdania kwartalnego,

2) naruszenie art. 7, 11, 77 i 107 kpa poprzez pominięcie przez Urząd postępowania dowodowego oraz ustaleń w zakresie tragicznej sytuacji majątkowej i zdrowotnej powoda, która wpłynęła na opóźnienie przy złożeniu deklaracji wynikającej z bardzo niskiej dochodowości prowadzonej elektrowni oraz jego stanu psychicznego, pozwany pominął przedstawione przez powoda zestawienie uzyskanych przychodów, brak środków na: opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, opłacanie pomocy w celu wypełnienia wymaganych deklaracji i bieżącej znajomości przepisów prawa; leczenie matki, depresję powoda, brak możliwości samodzielnego wypełniania deklaracji.

Skarżący podniósł, że skala dokonanego naruszenia w stosunku do wymierzonej kary jest minimalna. Stopień dokonanego naruszenia ani przychody powoda w obecnej wysokości niespełna 8000,00 zł nie uzasadniają nałożenia tak drastycznej kary. Stopień winy powoda oraz zakres informacji jakich ma udzielać nie uzasadnia ogromnej dotkliwości jaką jest nałożona kara oraz konsekwencji w zakończeniu działalności i pozbawienia powoda środków do życia.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes URE wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany wskazał w uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie, że powód nie zakwestionował ustaleń faktycznych, które były podstawą do wydania zaskarżonej decyzji. W razie uwzględnienia przez Sąd zmiany przepisu ustawy o OZE określającej wysokość kary pieniężnej, okoliczność ta nie powinna mieć wpływu na ocenę niniejszej decyzji, ponieważ zmiana ta wynika z nowelizacji ustawy OZE, a poprzedni poziom kary miał charakter kary szytywnej.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca P. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „(...)” z siedzibą w miejsc. S. (...) ((...)-(...) S.), posiadający nr NIP: (...) - zwany dalej Przedsiębiorcą, został decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (zwanego dalej Prezesem URE) wpisany do rejestru wytwórców energii elektrycznej w małej instalacji dnia 3 lipca 2015 r. nr (...)/okoliczność bezsporna/

Termin do złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy o OZE, upłynął z dniem 30 października 2016 r./okoliczność bezsporna/

Prezes URE pismem z dnia 5 grudnia 2016 r. zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, w związku z nieprzedłożeniem sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, zawierającego informacje wymienione w art. 9 ust. 1 pkt 5 tej

ustawy. Ponadto, mając na uwadze dyspozycję art. 50, art. 77 § 1 i art 80 Kodeksu postępowania administracyjnego, Prezes URE wezwał Przedsiębiorcę do złożenia szczegółowych wyjaśnień w tej sprawie, wniosków dowodowych oraz przesłanie uwierzytelnionych kopii dokumentów mających związek z ujawnionym naruszeniem art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, polegającym na nieprzedłożeniu sprawozdania kwartalnego za trzeci kwartał a sprawozdanie za III kwartał 2016 r. /k. 1, 2 akt adm./

Przedsiębiorca złożył powyższe sprawozdanie w dniu 21 grudnia 2016 r. /k. 10, 11 akt adm./

Pismem z dnia 15 listopada 2017 roku Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie oraz o możliwości zapoznania się z aktami postępowania i ostatecznie wypowiedzenie się w sprawie. /k. 30-31 akt Adm./

W dniu 5 kwietnia 2018 roku Prezes URE wydał decyzję nr (...) /k. 31-34, 35 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym i sądowym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Bezsporna była w niniejszej sprawie okoliczność, że powód naruszył art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w ten sposób, że nie przedłożył Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki w terminie 30 dni od zakończenia III (trzeciego) kwartału 2016 r. sprawozdania kwartalnego, zawierającego informacje wymienione w art. 9 ust. 1 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii – za III (trzeci) kwartał 2016 r. – pkt 1 decyzji. Wskazać przy tym należy, iż odpowiedzialność podmiotu za popełnienie deliktu administracyjnego ma charakter obiektywny, tj. niezależny od winy. Z tego względu przyjąć należało, iż wskazywane przez powoda trudności w realizacji powyższego obowiązku, wynikające z jego sytuacji finansowej czy osobistej, nie mogły skutkować zwolnieniem powoda z obowiązku dochowania terminu na złożenie przedmiotowego sprawozdania.

Zgodnie z treścią art. 168 pkt 11 uoaze, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przedkłada w terminie Prezesowi URE sprawozdania, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7 uoaze, lub podaje w tym sprawozdaniu nieprawdziwe informacje. Zdaniem powoda, w niniejszej sprawie zachodziły jednak przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary względem powoda.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 2 uoaze, organy, o których mowa w art. 169 ust. 1, mogą odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli zakres naruszeń jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, zanim organy, o których mowa w art. 169 ust. 1, powzięły o tym wiadomość.

Istotnie, w treści powołanego przepisu została przewidziana przedmiotowa instytucja. Z treści powołanego przepisu wynika jednak w szczególności, iż pozwany miał jedynie „możliwość” zastosowania tej instytucji, nie zaś obowiązek, co wpływa na fakultatywny, a nie obligatoryjny charakter tej instytucji. W przypadku zatem nawet łącznego wystąpienia przesłanek wymienionych wyżej, wskazany organ może, ale nie musi skorzystać z tej kompetencji.

Bezsporna była zaś okoliczność, że powód nie spełnił przesłanki w postaci zrealizowania obowiązku, zanim organy, o których mowa w art. 169 ust. 1, powzięły o tym wiadomość.

Z treści zawiadomienia z dnia 5 grudnia 2016 roku (k. 1, 2 akt adm.) wprost wynika, iż Prezes URE zawiadomił powoda niniejszym pismem o wszczęciu postępowania, wobec powzięcia przez Prezesa URE wiedzy o niedopełnieniu przez powoda przedmiotowego obowiązku. Zawiadomienie to zostało odebrane przez powoda w dniu 12 grudnia 2016 r. który, dopełnił obowiązku sprawozdawczego dopiero składając je przy piśmie, które wpłynęło do pozwanego w dniu 21 grudnia 2016 (k. 10, 11 akt adm.). Tym samym nie została spełniona przesłanka wymieniona w art. 174 ust. 2 uoaze, co przesądza o niedopuszczalności zastosowania względem powoda instytucji odstąpienia od wymierzenia kary.

W świetle powyższego Prezes URE, prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy i zastosował art.168 pkt.11 uoze. Wskazać przy tym należy, że nałożenie kary we wskazanej przez ustawodawcę wysokości za uchybienie wskazane w tym przepisie ma charakter obligatoryjny, zatem pozwany zobowiązany był nałożyć na Powoda karę w kwocie 10.000 zł.

W niniejszej sprawie, w odniesieniu do wysokości kary należało jednak, zgodnie z treścią art. 316 § 1 k.p.c., wziąć pod uwagę fakt, iż w dniu 14 lipca 2018 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 1276). Według treści art. 1 pkt 59a ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw ustawodawca doszło do zmiany treści art. 170 ust. 4 pkt 2 uoze. Od dnia 14 lipca 2018 roku, w myśl art. 170 ust. 4 pkt 2 uoze kara pieniężna z tytułu naruszenia, o którym mowa w art. 168 pkt 11 uoze wynosi 1 000 zł., a nie jak uprzednio 10 000 zł. Zgodnie zatem z treścią art. 316 § 1 k.p.c., Sąd wydając wyrok, wziął za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, tj. zarówno stan faktyczny, ustalony w niniejszej sprawie jak i stan prawny. Wobec powyższego, wysokość wymierzonej kary podlegała obniżeniu ze względu na nowelizację przepisu art. 170 ust. 4 pkt. 2 uoze, zwłaszcza, że wskazana nowelizacja nie zawierała odpowiedniego przepisu intertemporalnego.

Z powyższych względów, Sąd przyjął za uzasadnione zastosowanie a przepisu ustawy względniejszego dla sprawcy w dacie orzekania, zwłaszcza, iż rozwiązanie takie jest zgodne z zaleceniami Rekomendacji Nr 91(1) Komitetu Ministrów dla Państw Członkowskich w sprawie kar administracyjnych, w zakresie stosowania sankcji mniej uciążliwej obowiązującej w czasie od daty zdarzenia do zastosowania sankcji.

W związku z tym, na podstawie art. 479⁵³ § 2 Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w zakresie wysokości nałożonej kary pieniężnej obniżając ją do kwoty 1000 zł.

Odwołanie w pozostałej części, zgodnie z treścią art. 479⁵³ § 1 k.p.c. podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Mając na uwadze, iż nałożenie na powoda kary było uzasadnione, a zmiana decyzji co do wysokości kary wynikała jedynie ze zmiany treści przepisu prawa i z tego względu odwołanie w pozostałej części podlegało oddaleniu jako niezasadne, za stronę przegrywającą niniejszy proces należało uznać stronę powodową. Zgodnie jednak zasadą słuszności wyrażoną w treści art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Zasada słuszności, jaką kieruje się Sąd stosując omawiany przepis jest wyjątkiem od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy. Zastosowanie art. 102 KPC powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (zob. post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, Legalis). Mając powyższe na względzie oraz okoliczności związane z przebiegiem niniejszego postępowania po stronie powoda, jak również niezwykle trudną sytuację powoda, zarówno życiową jak i finansową, należało odstąpić od obciążania powoda kosztami procesu na rzecz strony pozwanej.

SSR (del.) Jolanta Stasińska